

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Sacer Recessus Sive Exercitia Spiritualia Ad Mentem &
Methodum S. P. Ignatii**

Nepveu, François

Ingolstadii, 1701

VD18 12305014

Dies Octavvs. De Virtutibus vitæ publicæ Christi, quas imitari debemus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-59599](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-59599)

DIES OCTAVUS.

DE VIRTUTIBUS

*Vitæ publicæ Christi,
quas imitari debemus.*

Sicut JESUS Christus esse voluit absolutum pro omnibus statibus Prototypon, ita etiam propria pro omnibus virtutum exemplum præbuit. Quemadmodum enim in sua Persona virtutes vitæ absconditæ spectandas dedit, ita etiam publicæ demonstravit: quas ad tres principales reducere possumus; ad illas nimirum, quæ hominem rectè componunt respectu DEI, respectu proximi, & respectu sui ipsius. Prima est Puritas intentionis, sive Zelus Divinæ gloriæ. Secunda, Caritas, quæ nos proximo addictos reddit, ut & ipsi bene velimus, & bene faciamus. Tertia est Mansuetudo, quæ in nobis iram moderatur, & animi sensus subigit.

MEDITATIO XXII.

De Puritate intentionis,

Sive

De Zelo Divinæ gloriæ.

PUN-

PUNCTUM I.

*Motiva, quæ nos ad hanc
virtutem excitare de-
bent.*

Tria sunt principalia motiva, quæ nos ad puritatem intentionis, & ad quærendam in omnibus Divinam gloriam impellere debent. 1. quia hoc est unicum DEI bonum. 2. quia est unicus finis omnium operationum, quas Deus extra se producit. 3. quia fuit unica occupatio JESU Christi, dum in Mundo degeret.

CONSIDERA I. Gloriã DEI propriè esse bonum, & quidẽ unicum bonum DEI; ex quo sequitur: illam esse aliquid grande, aliquid infinitum, aliquid Divinum. Pretium & magnitudinem alicujus boni metiri solemus juxta excellentiam illius, ad quem spectat. Sic honor & gloria hominis, illustri profapia oriundi, pluris fit, quàm honor alicujus rustici; & gloria Regis sine comparatione majoris ponderis æstimatur, quàm
no-

honor alicujus Nobilis. Cujus igitur existimationis esse debet gloria DEI? cum quo si potentissimi hujus Mundi Monarchæ, si nobilissimæ quæque creaturæ, quæ sunt, & quæ esse possunt, etsi in immensum crescant, conferantur, nihil sunt: *quasi non sint, sic sunt coram eo.* Isa. 40. v. 17. Quid ergo erit omnis illorum gloria, si cum minima DEI gloria in comparationem veniat, nisi purum nihilum, & grande inane?

Ex quo jam deducitur primò: conversionem unius animæ, & minimum virtutis actum, quo Divina gloria promovetur, illustrius longè aliquid esse, quàm præclarissima summorum Imperatorum facinora, & integri Imperii, imò totius Mundi expugnationem. O quàm hæc cogitatio potest Animæ Christianæ inspirare sanctum fastidium, & generosum contemptum omnium rerum, quæ DEUS non sunt, aut non ad DEUM refe-

runtur! O quàm animi humiles & modesti, hac cogitatione bene imbuti, facillè ad veram magnanimitatem assurgunt!

Deducitur ulterius: vitam & bona omnium creaturarum tanti non esse, ut jacturâ vel minimi gradûs Divinæ gloriæ conservare ea fas sit. Imò si necesse esset, ut creaturæ pro conservatione aut reparatione honoris DEI omnia sua bona, omnia commoda, omnes delicias, & vitam ipsam offerrent, non tantùm non deliberare, sed se felicissimas reputare, si id facere possent, ac sibi penitus persuadere deberent, quòd hæc omnia DEO sacrificare, minus adhuc foret, quàm si vita miserimi & vilissimi mancipii pro gloria maximi in hoc Mundo Regis immolaretur. Quia hæc omnia tantùm sunt bonum creaturarum, quod cum bono DEI nullam penitus proportionem habet.

Considera II. Gloriam Divinam esse unicum finem omnium illo-

rum, quæ DEUS extra se operatur. Si igitur creat Mundum; si illum redimit; si mittit suum Filium; si illum condemnat ad mortem; si facit descendere Spiritum Sanctum; si nobis impertitur gratias; si nobis promittit Paradisum; si minatur infernum; hæc omnia ordinat ad suam gloriam: quidquid facit intra gratiæ & naturæ ordinem, id eò tendit. Ex his

Sequitur primò: nihil esse, quod nos æquè DEO similes reddat, ac laborare, & operari ad ipsius gloriam; &, quod consequens est, nihil nos æquè sanctos, felices, & gloriosos efficere.

Sequitur secundò: Sicut propositum, quod DEUS habet procurandæ suæ gloriæ, est principium omnium bonorum, quæ suis Creaturis largitur (ideo enim tantum pulchritudinis, & tantum perfectionis illis communicat, ut ab hominibus cognoscatur, & ametur, in quo propriè DEI gloria consistit) ita de-

fiderium, quod concepimus promovendæ Divinæ gloriæ, fontem esse infinitorum pro nobis bonorum; quia quò magis ea, quæ DEI sunt, quærimus, & quò minùs nostra curamus, eò magis illa reperimus, & cum majori proventu.

Confidera III. Gloriam DEI fuisse unicam Christi occupationem, quàm diu in mundo vixit; ad hanc enim retulit omnes suas cogitationes, omnia consilia, omnes tolerationes, omnes labores, omnes omnino actiones: *Ego, inquit, non quero gloriam meam, sed eius, qui misit me. Si quero gloriam meam, gloria mea nihil est. Joan. 8. v. 20.* Divinæ igitur gloriæ omnia consecravit, sua bona, sua commoda, sua solatia, suam gloriam, suam vitam, & quidquid denique erat; ut nobis demonstraret, quid sit gloria DEI, & in quanto pretio & existimatione illa nobis debeat esse: cum nihil meliùs concipere faciat, quantum valeat gloria DEI, quàm

Meditatio Vigesima Secunda. 269

quàm videre, Hominem-DEUM se illius procurandæ & augendæ gratiâ propè ad nihilum reduxisse.

Heu Domine! si bene concepissem pretium gloriæ tuæ, tantâne unquam ignaviâ functus fuisssem munere meo? Tantâne facilitate omissem consueta pietatis exercitia, & ea, quæ ad cultum tuum spectant, tuamque gloriam promovere possunt? Tantâne illam procurâssem negligentia? levitate sprevissem? insolentiâ conculcâssem? illique aut meam, aut alterius miserabilis creaturæ gloriam prætulisssem? Mererer fanè, ob gloriam tuam ita contemptui habitam, ut deinceps omni illam promovendi gratia privarer. Sed si ego indignus sum, qui te glorificem; tu dignissimus es, qui ab omnibus creaturis glorificeris. Ad hoc impofterum & ego omni studiô & curâ incumbam. Tua gloria post-hac unicus semper cogitationum & desideriorum meorum scopus

erit. Ad hunc, volo, ut primæ meæ
evigilantis, & ultimæ indormien-
tis cogitationes collineent: aut po-
tius nolo habere ullam aliam toto
die, imò totâ vitâ meâ cogitatio-
nem, quæ non ad hunc finem ten-
dat.

PUNCTUM II.

*Quibus dotibus instructa esse
debeat hæc Puritas In-
tentionis?*

Considera I. Hanc pro gloria
Divina intentionem debere es-
se universalem, & se non tantum
ad generale vitæ nostræ regimen,
sed ad omnes etiam particulares
actiones extendere, ita ut nulla
omnino, etsi maximè indifferens,
sit, quæ ad illam non dirigatur;
cùm rationabilissimum sit, ut sicut
nihil penitus in nobis est, quod
non à DEO profluat, ita etiam nihil
esse debeat, quod non ad ipsum re-
feratur. Ita nos docet, & horta-
tur

tur S. Paulus hīs verbis: *sive manducatis, sive bibitis, vel aliud quid facitis, omnia in gloriam DEI facite.* 1. Cor. c. 10. v. 31.

Ita Domine, ita sanè nulla deberet esse mearum cogitationum, nulla mearum actionum, quæ non ad te referatur: & ego nescio, an vel una totius meæ vitæ fuerit purè & unicè ad te directa, & cujus non aliquam partem amor proprius, aut aliæ meæ pravæ affectiones sibi vindicaverint. Si ita est, si verum est, quòd omne id, quod non fit propter te, Cælo inutile, & in omnem æternitatem perditum sit, quid aliud est tota mea vita, quam continua, ut ita loquar, tot felicitum æternitatum jactura, quot possem mereri gradus æternæ gloriæ per quamlibet actionem unicè propter te elicitam? Quo titulo, Domine, possem prætere Cælum, si jam mihi moriendum esset?

Confidera II. Hanc intentionem debere esse vivam & actualem. Li-

cet enim ex multorum Theologorum doctrina intentio habitualis, qua quis manè suas actiones in genere DEO offert, sufficiat, nec necesse fit, eam omnibus in particulari applicare; consentaneum tamen, & maximè è nostra utilitate est, ut singulas DEO per actualem intentionem offeramus, antequam illas ordiamur: non tantum quia sic majori cum fervore & merito operamur (qui solidissimus, & illusionibus minus subjectus, se semper in conspectu DEI continendi modus est; eò quòd practica cum DEO unio, & continuum amoris DEI exercitium sit) sed etiam quia necesse est, ut hæc intentio habitualis verè influat in actionem, & se ad illam referat, ut meritariam reddat. Cùm autem remota & habitualis tantum sit; facile accidere potest, ut per nostram fœcordiam hæc relatio cesset, & influxus iste interrumpatur, aut penitus destruat per motus huic
in-

Meditatio Vigesima Secunda. 273

intentioni contrarios, quibus nos saepe permittimus abripi, ut sunt motus vanitatis, nostræ concupiscentiæ, & amoris proprii.

Confidera III. Hanc intentionem debere esse præcellentem & omnibus superiorem, hoc est, ut per illam præferamus minimum Divinæ gloriæ gradum quibuscunque nostris commodis; ita ut, si gloria & beneplacitum DEI concurrant cum nostro honore, cum nostro proventu, cum nostris commodis, hæc omnia sacrificemus, & Divino beneplacito postponamus. Quod si DEI & nostra gloria, DEI & nostrum beneplacitum ac commodum inter se conveniant, & in eadem actione conjungantur, semper ea, quæ DEUM spectant, in nostro animo & corde primum occupare locum, & principale motivum esse debent, cui nostra omnia semper subordinentur. Ita si ego meum gustum, meum proventum, meam gloriam deprehendam

in aliquo opere, quod propter DEUM facio, id minimè animum meum movere, nec me ad agendum impellere debet, sed sola & unica gloria DEI. Facile porrò advertemus, an intentio nostra iusta sinceràque sit, si nimirum opus aliquod, quod non nostræ inclinationi, sed tantùm DEO soli gratum acceptumque esse agnoscimus, paritamen zelò & fervore exequamur.

Confidera denique IV. Hanc intentionem debere esse puram. Hæc conditio addit aliquid tertiæ, quæ tolerat, ut quis possit etiam habere aliquem respectum ad proprium bonum, modò illud Divinæ gloriæ substernatur. Hæc autem rejicit, & repellit omnem respectum & considerationem ad proprium emolumentum, non tantum naturale, sed etiam supernaturale, & vult, ut quis purè & unice respiciat DEUM, & si nostra commoda cum DEI gloria essent connexa, hanc solam, non illa at-

ten-

tendere præcipit; ita ut bona spiritualia, & dona DEI maximè admiranda, abundantia gratiarum prorsus singularium, impetratio virtutum excellentissimarum, ipsa etiam Paradisi gloria animam, eò usque evectam, ne quidem tangant, in quantum sunt bona ipsius propria: in his omnibus nec videt, nec respicit aliud præter DEUM, nihil nisi gloriam Divinæ Majestatis attendit, & observat. Et hæc denique est perfectio & exercitium puri amoris, quò sensim & sine sensu ducit hæc perfecta intentionis puritas.

O statum beatum! quàm felix est illa anima, quæ te possidet! Tu es genuina imago felicissimi illius statûs, quo Beati in Cœlo perfruuntur, qui nihil vident, nihil cogitant præter DEUM, quibus DEUS omnia est in omnibus, & qui se ipsos obliviscuntur, & perdunt in DEO, ut in ipso se felicissimè reperiunt. Sed, prô dolor! amor pro-

prius, qui mihi dominatur, hi respectus humani, hæc sollicita commodorum meorum cura, hi perpetui ad me ipsum regressus fatiſ superque ostendunt, quantô adhuc intervallô sim remotus à felici hoc statu, quæque sint obstacula, quæ me impediunt, ne illuc pertingam. Juva me, Domine, tuâ gratiâ, & dona mihi sanctum tui amorem, ut, quod debeo, re ipsa præstem.

Soli DEO honor, & gloria. 1. Tim. c. 1.

Sive manducatis, sive bibitis, vel aliud quid facitis, omnia in gloriam DEI facite. 1. Cor. c. 10.

Non nobis, Domine, non nobis; sed Nomini tuo da gloriam. Psal. 113.

MEDITATIO XXIII.

De Charitate Proximi.

PUN-

PUNCTUM I.

*Motiva, quæ nobis exerciti-
um hujus Virtutis suadent.*

CONSIDERA I. Christum JESUM
suò nos præceptò ad amandum
proximum obligare, atque ita nos
certos reddere, hoc propriè suum
esse præceptum: quod per excel-
lentiam suam appellat, ut nobis in-
finuet, quantopere illud sibi cordi
sit: *hoc est præceptum meum, ut
diligatis invicem.* Joan. c. 15. v.
12. Quin, ut ostendat, quanti
illud æstimet, etiam cum manda-
torum omnium primo, quod est
diligere DEUM illud comparat. Ait
enim: secundum præceptum esse
simile primo: *Secundum verò simi-
le est huic.* Vocat illud *Manda-
tum novum*, aut quia scopus & fi-
nis est novæ legis, aut quia à nobis
exigit, ut eo modo & perfectionis
studio amemus nostros fratres,
M 7 quo

quo ipse nos dilexit. Denique protestatur, observationem hujus mandati signum & characterem esse, quo ipsius discipuli ab aliis distinguuntur: *in hoc cognoscet omnes, quia discipuli mei estis, si dilectionem habueritis ad invicem.* Joan. c. 13. v. 35.

Confidera II. Christum adhuc longè fortiùs nos ad amorem proximi incitare suò exemplò; cùm ipse eò usque charitatem suam extenderit, ut ultrà progredi non potuerit. Profudit enim sanguinem & vitam pro suis amicis: sed quid dico, pro amicis? etiam pro suis crudelissimis inimicis & tortoribus, & quidem eo tempore, quo rabie prorsus insanâ & inauditò furore in ipsum desævierunt: *cùm adhuc peccatores essemus secundùm tempus, Christus pro nobis mortuus est.* Rom. c. 5. v. 8.

Confidera III. Ipsum etiam nos ad hunc amorem impellere ex motivo gratitudinis, cùm pro infi-
ni-

Meditatio Vigesima Tertia. 279

nitis titulis, quibus ipsi obstricti sumus, nihil aliud exigat, quam ut proximum amemus. Quid non debemus Christo? & ad quid non præstandum tenemur, si ipse petat? Sed nec nostrâ operâ, nec bonis opus habet, imò jus suum transtulit in proximum, & si quid huic, etsi minimo, boni præstabimus, ipse in acceptis feret: *Quandiu fecistis uni ex his fratribus meis minimis, mihi fecistis.* Matth. c. 25. v. 40. Quin insuper protestatur, quòd, si quis unum suorum fratrum offendat, se ipsum non solum offendat, sed etiam pupillam oculi sui tangat, delicatissimam utique corporis partem. Præterea in extremo die iudicii, cum malos ad ignem æternum condemnabit, justos autem infinitâ gloriâ donabit, videbitur oblitus eorum, quæ pro se, aut contra se acta sunt; quia non fulminabit reprobos, nisi quia proximo nihil boni præstiterunt; nec remunerabitur electos, nisi quia

quia opera misericordiæ erga fratres suos exercuerunt.

Confidera denique IV. Ipsum executionem hujus præcepti nobis suadere efficacissimis rationibus. Quid enim est magis rationi consentaneum, quàm amare hominem, eodem, quo nos, pretiosissimo Christi Sanguine redemptum; qui eodem beneficio, quo assumptus est in Filium DEI, effectus est etiam noster frater; qui eorundem Sacramentorum particeps redditur, & quotidie eodem Christi Corpore & Sanguine pascitur; qui ad eandem nobiscum felicitatem, & per eadem media aspirat; hominem denique, qui ideo creatus est, ut nos amet, & à nobis ametur per omnem æternitatem, si quidem ad eam electi & prædestinati sumus, uti sperare licet? Quid denique rationabilius, quàm custodire illud præceptum, cujus observatio omnes homines, sincerâ inter se amicitiam conjungeret, &

quod

quod sequitur, ad communem pro-
nostra salute laborem erudiret, at-
que Mundum ipsum in verum Pa-
radisum, & sedem pacis efforma-
ret.

Omnes hæ rationes, mi Domi-
ne, sunt totidem carbones igniti,
quos supra caput meum accumu-
las, vel potius quibus cor meum
includis, ut ipsius durities & gla-
cies emolliatur, & liquefiat; sed
huc usque frustra. Cogor enim,
prò dolor! fateri, me non tantum
non dilexisse meum proximum,
sed ne quidem te ipsum amasse,
quia te amare non poteram, nisi
amarem meum fratrem; cum hæc
fit legitima & fortissima probatio,
quam de amore meo exegisti: at-
que adeò me non fuisse unum ex
veris tuis discipulis, &, quod con-
sequens est, ne quidem bonum
Christianum; quia charitatem il-
lam non habui, quæ, te teste, u-
nicus est veri Christiani character,
Tuum est, Domine, ut hunc cor-
di

di meo imprimas, meque facias te sincerè diligere, & omnes meos fratres in te, per te, & propter tui amorem.

PUNCTUM II.

De exercitio Charitatis, ejusque dotibus.

CONSIDERA: Charitatem primò debere esse supernaturalem, ita ut non oriatur ex temperamento aut ex sympathia, nec ex naturali quadam honestate aut amoenâ indole, nec ex debita gratitudine ob accepta beneficia, nec denique ex mundana quadam Politicâ & lucri exspectatione; sed ut JESUS Christus sit unica illius forma, motivum, & scopus, in quem solum oculos & mentem semper figamus, & quem solum in fratribus nostris amemus. Ita enim charitas nostra evadet facilior & elevatior, colligétque plus meriti, imò etiam in ordinem virtutum Theologicarum redigetur.

Secun-

Secundò debet esse sincera, ita ut non diligamus proximum nostrum verbò tantùm & ore, sed opere & veritate, ut loquitur S. Joannes; ut ipsum amemus ex corde, & eo affectu, quo nosmet ipsos complectimur. Hæc enim est mensura & regula, quam DEUS ipse charitati nostræ præscripsit, quamque sequi in omni officiorum genere oportet, quæ fratribus nostris præstare debemus.

Tertiò debet esse efficax, sive nos avertat, ne proximo malum inferamus, sive nos impellat, ut ipsi & velimus, & faciamus bene. Impedit autem nos, ne quid mali irrogemus, si vitia charitati contraria in nobis extinguat, de quibus S. Paulus loquitur: nempe acerbiter animi, cum nos offensos credimus; rixas & jurgia, cum alia, à nostra, mens & opinio concipitur; invidiam & livorem, cum amor proprius nobis dictat, alterius prosperitatem nostræ ob-
staculo

staculo esse, & alieno honore no-
 strum obscurari; malignitatem,
 qua delectamur, si proximus non
 nihil prematur; ferociam, qua
 ipsum fastidiosè & contemptum
 tractamus; elationem animi, qua
 pro potestate ipsi imperamus; im-
 petum, quo ipsum indignè habe-
 mus; judicia temeraria & noxias
 suspiciones; affectum nimium,
 erga nostra commoda cum præ-
 iudicio alterius; desiderium e-
 mergendi per depressionem no-
 strorum fratrum; verba acerba,
 cavillantia, inurbana; gaudia se-
 creta & maligna de alterius infor-
 tunio aut lapsu; denique illa om-
 nia tollit, & refecat, quæ vel mini-
 mè charitatem lædere possent.

Verùm charitas non tantum nos
 cohibet, ne quid mali aut velimus,
 aut faciamus proximo; sed etiam
 nos urget, ut omnia ipsi bona cum
 corporis, tum animæ, non minus
 ac nobis ipsis, precemur: imò nos
 impellit, ut ipsi ea procuremus, si
 qui-

Meditatio Vigesima Tertia. 285

quidem sit in nostra potestate, aut si non sit, saltem pro ipso preces ad DEUM fundamus: præterea ut gaudeamus, si quid boni ipsi accidit; ut indoleamus ipsius malis, & velut nostra consideremus; ut sentiamus ipsius dolores, & misérias sublevemus; ut ipsi subveniamus in necessitatibus, solatium afferamus in afflictionibus, assistamus consiliò in dubiis; ut ipsum reducamus à suis erroribus; ut ipsius peccata deploremus, & aliquod pœnitentiæ opus pro ipso suscipiamus, nôsque etiam aliquoties victimam Divinæ Justitiæ pro ipso offeramus, ut ita DEI misericordiam ipsi conciliemus: & hæc omnia sine ulla remunerationis spe, sed purè propter DEUM, quem unicè in proximo respicimus, & amamus. Denique charitas quandoque eò usque adigit animam, ut, exemplò Christi, pro salute proximi sacrificet omnia sua bona, valetudinem, gloriam, vitam; & omnium suorum

rum commodorum obliviscatur, eaque libenter perdat, tantum, ut fratrum suorum bona tam spiritua- lia, quam aeterna procuret, & pro- moveat.

Ecce quò usque tendat Charitas Christiana! ecce quò usque nos exemplum hominis DEI impellat! sed heu Domine! quis hoc exem- plum sequitur? quis tuis vestigiis infistit? quis sincero efficacique amore suum fratrem complecti- tur? Is ego sanè non sum. Amori proprio, qui in me regnat, non convenit cum tam pura, tamque perfecta charitate. Minus me, & magis te amare deberem, ut affe- ctu tam generoso proximum pro- sequerer, cujus exercitium tu so- lus me docere poteris, qui solus de- disti exemplum. Tu rogasti Pa- trem tuum, ut essemus inter nos charitate uniti, quemadmodum tu cum Patre tuo unitus es; potestne tibi negare hanc gratiam, siqui- dem illam efficaciter pro nobis pe-
 cas?

Meditatio Vigesima Quarta. 287

tas? aut poteris illam non efficaciter petere, postquam illam pro nobis tuo sanguine & hac ipsa charitate promeritus es, cujus exemplum pro nobis moriendo reliquisti?

Hoc est praeceptum meum, ut diligatis invicem, sicut dilexi vos.
Joan. c. 15.

Qui diligit proximum, legem implevit. Rom. c. 13.

Si diligamus invicem, DEUS in nobis manet. 1. Joan. c. 4.

MEDITATIO XXIV.

De Mansuetudine.

PUNCTUM I.

Motiva ad hanc virtutem inducentia.

CONSIDERA: Potissimum & potentissimum motivum, quod nos ad amandam & exercendam Mansuetudinem, excitare possit, quod-

quódque unicum nos afferemus, esse, exemplum JESU Christi. Ipsi hæc virtus semper in amoribus fuit: Ipse à paupertate spiritûs sive humilitate, & à mansuetudine orsus est octo beatitudines. Ipse mansuetudinem & humilitatem prima Evangelicæ doctrinæ fundamenta esse voluit. Et quamvis omnium virtutum exempla nobis præbuerit, his tamen duabus virtutibus primas dedit, voluitque, ut eas ab ipso disceremus: *discite à me, quia mitis sum, & humilis corde.* Matth. 11. v. 29. Unde Isaias Propheta, cum nobis Messiam describere, & signum, ex quo cognosci possit, dare voluit, nullum manifestius fore judicavit, quam ipsius mansuetudinem: non erit morosus, inquit, nec in iram præceps, nec clamabit, nec audietur vox ejus foris. Et quid aliud fuit ipsius vita, quam perpetuum mansuetudinis archetypum?

Elegit discipulos crudos & in-

cul-

cultos, ut haberet, quod in ipso-
rum rusticitate & inurbanâ morum
ratione sufferret. Quantâ enim
patientiâ ipsos supportavit? quan-
ta mansuetudine ipsos instruxit?
quanto moderamine & indulgen-
tia, cum necesse erat, ipsos repre-
hendit? Quem unquam peccato-
rem rejecit? quem acrioribus ver-
bis increpuit? cui sua crimina ex-
probravit? An non positô studio
illos quæsiuit? an non omni cum
humanitate ipsos excepit? an non
familiarissimè cum ipsis egit, & e-
dit? an non protestatus est, se non
venisse vocare justos, sed pecca-
tores? Hac sua mansuetudine ex-
pugnavit, & attraxit Magdalenam;
hac miseræ hujus peccatricis ani-
mum penitus cepit, & emollivit,
cum ipsa vidit, se, impuritatis sen-
tinam, à DEO omnis puritatis tanta
cum bonitate & charitate, non tan-
tum suscipi, sed etiam contra Pha-
risæorû calumnias defendi. Quan-
ta bonitate egit cum femina adul-

tera? quantâ efficaciam ipsam protexit, & ejus accusatores repressit? Ut ipsam à morte liberaret, maluit accusari, ut minus observans legis quàm mansuetudinis pro afflictâ peccatrice. An non commissi criminis veniam ipsi indulgit, & quidem sine minima exprobratione, contentus hac sola exhortatione: *vade, & jam amplius noli peccare!* Joan. 8. v. xi. Judas ipse, perfidus Judas, nisi cor habuisset omni caute durius, an non facile potuisset se permittere emolliri blanditijs suavissimi sui Magistri, cum ipsum & amicum appellaret, & osculô dignaretur, clarissimô utique signô, paratum se esse, ipsum recipere in gratiam ea ipsa etiam hora, qua infelicissimus mortalium ipsum prodidit?

Sed patientia & mansuetudo Servatoris nostri nunquam magis eluxit, quàm in ipsius Passione. Nunquam conquestus est, nisi semel, ut ostenderet, se nec sensu

Meditatio Vigesima Quarta. 291

carere, nec moderatione in sua querimonia. Quod reliquum est, omnes calumnias, omnes injurias, & gravissimas plagas, quibus ultra modum excarnificatus fuit, tantâ modestiâ & silentiô tulit, ut ad ipsum pertinere vix viderentur. Verum quidem est: ipsum pleniore nonnihil voce exclamâsse in cruce; minimè autem, ut contra inimicorum & carnificum suorum crudelitatem, justas effunderet querelas, aut vindictam peteret; sed ut pro ipsis veniam rogaret, & quod omnem superat admirationem, ipsos etiam coram Cœlesti suo Patre defendere, & excusare posset.

Nunquam tamen, amantissime JESU, magis apparuit patientia & mansuetudo tua, quàm cum me post tot ingrati animi notas tam diu sustinuisi. Quis illam pluris aestimare, & magis amare debet quàm ego, qui illius tam præclarum exemplum & testimonium sum? sed

quî melius possum gratum testari
 animum, quàm illam imitando? &
 quomodo illam imitari non pos-
 sum post tam illustria, quæ mihi
 dedisti, specimina? quomodo il-
 lam exercere non debeo, si tuus
 esse discipulus, & tuo animari spi-
 ritu volo, cum tu declaraveris,
 spiritum mansuetudinis tuum esse
 verum spiritum? Veruntamen,
 Domine, tu solus, qui dixisti: *di-
 scite à me quia mitis sum.* Matth.
 II. V. 29. potes nos docere tam ad-
 mirabilem lectionem, diffunden-
 do in cordibus nostris dulcedinem
 spiritûs tui & unctiorem Divinæ
 gratiæ tuæ.

PUNCTUM II.

De Praxi hujus Virtutis.

Considera: Mansuetudinem esse
 virtutem, quæ moderatur,
 & reprimit iram. Est autem ira
 motus, qui se elevat in anima, ut
 ma-

Meditatio Vigesima Quarta. 293

malum, quod illam aggreditur, vel offendit, repellat. Si illam aggreditur tantum, quia adversatur rationi, iste motus vocatur indignatio. Si autem illam offendit præcisè, quia adoritur DEUM, appellatur zelus. Quòd si illam offendant, quia invadit, & lædit animam ipsam, nominatur dolor sive sensus animi, & desiderium vindictæ. Gubernandis his tribus motibus occupatur mansuetudo, modò tamen diversò. Primum dirigit, alterum moderatur, tertium penitus opprimit, & elidit.

Dirigit primum, id est, motum indignationis, ne degeneret in acerbiteriam animi: & cum hic motus non tam cor, quàm rationem & intellectum tangat; si ratio dicet, ut se commoveat, mansuetudo impedit, ne se inflammet; si una suadet carpere & culpæ defectus, altera facit, ut parcatur personis; si illa ex ore reprehensiones elicit, hæc agit, ut sint moderatæ

& sine aculeo , ut potius indicent
rectitudinem animi rationabilis ,
qui malum non approbet , quàm
genium morosum & criticum , qui
nihil sufferre possit.

Moderatur zelum , quia timet,
ne in impetum erumpat , & nimio
fervore peccet. Ita tamen exces-
sum tollit , ut robur & energiam
conservet ; si enim necessitas , de-
fectus corrigi , aut etiam puniri ,
exigat , ita mollit objurgationem ,
& temperat pœnam , ut qui incre-
patur , videat , nisi libenter cœcu-
riat , charitatem loqui & agere ,
non iræ impetum , nec se , sed su-
os defectus plecti. Demum illa
sæpe tacet , & dissimulat , præsertim
si advertat , remedia jam non esse
opportuna , sed potius exacerbare
vulnus , quàm sanent. Correctio-
nem proinde differt in aliud tem-
pus , donec culpæ reus in eum re-
digatur statum , qui medicinæ lo-
cum præbeat.

Denique mansuetudo penitus
op.

opprimit motum, qui in anima excitatur, cum nos ipsi offendimur, & omnem animi amaritiam ac vindictæ cupiditatem suffocat. Nec tantum cohibet, & refrænat desiderium vindictæ, quod naturæ justum videtur; sed ne quidem sustinet, ut cor teporem aut averfionem concipiat. Nec hoc satis: illa ne quidem minimum acerbius verbum elabi finit, quo aut conceptum doloris sensum quis prodatur, aut offendentis personam perstringat. Quin ne hinc quidem fistit: sunt nonnulli ita mites & mansueti, ut de illatis sibi injuriis non querantur; gratum tamen ipsis est, si aliis innotescat, quàm iniquè secum agatur. Erunt etiam ita moderati, ut nihil mali de suis inimicis loquantur; à secreto tamen & maligno beneplacito se tueri non poterunt, si alii id faciant: satis habebunt virtutis, ut injuriam non compensent injuriâ, nec malum reddant pro malo; sed tantum non

habeant, ut quærant, & amplectantur occasiones bene merende de sibi malè affectis. Ipsorum quidem conspectum non vitabunt; sed tamen eâ non excipient benevolentia, qua excepissent, si non fuissent offensi. Hæc mansuetudo est imperfecta, & sæpe tantum partus temperamenti, aut respectus humani, vel honestatis alicujus naturalis, vel etiam Politicæ ad genium Mundi compositæ: cum è contrario mansuetudo, ad exemplum JESU Christi, veluti ad justam formam, efformata, hos omnes defectus è medio tollat, & hujusmodi motus non satis subactos penitus compescat.

Illi, qui vero Christianæ mansuetudinis spiritu animati sunt, non oderunt, sed amant suos inimicos: non quærunt vindictam, sed, quæ possunt, bona ipsis optant, & procurant. Respondent placidè & suaviter ipsorum cavillis, contemptum modestè ferunt, & injurias
be-

beneficiis remunerantur. Consilium Christi ad literam implent : percutienti unam, præbent & alteram maxillam, & auferenti palium, relinquunt etiam tunicam. Nunquam credunt, sibi injuriam inferri ; quia mansuetudo, quæ humilitati velut fundamento innititur, eamque perpetuum comitem habet, ipsis penitus persuadet, nullam esse injuriam, nullam contumeliam, quam suis peccatis promeriti non sint, atque ita jure sibi deberi contemptum & omne convitium. Quin persecutores tene-
rè complectuntur velut benefactores, quorum beneficiò sua debita expungere, & Divinæ Justitiæ satisfacere possint, atque ita similes reddi suo Servatori, contumeliis, opprobriis, & injuriis, supra quàm dici potest, dilacerato.

Ecce, quò usque tendat Christiana mansuetudo ! sed quàm rara est, quàmque ignota inter Christianos ! quàm vix ullo exercitio

usurpata! Non est, nisi verus Christianus, qui illam possideat; & qui illam non habet, Christianus non est. Tu solus es, Domine, qui tuô nobis exemplô illam demonstrâsti: tu solus nobis poteris suppeditare vires, quibus illam imitemur. Has à te peto, Domine, quia hoc ipso exemplo, quod mihi dedisti, promeritus es mihi gratiam illam imitandi.

Discite à me, quia mitis sum, & humilis corde. Matth. 11.

In patientia vestra possidebitis animas vestras. Luc. 21.

Mansuetis dabit gratiam Proverb. 3.

CONSIDERAT. VIII.

De cura, qua quis affectum in se dominantem, sive vitium particulare expugnare debet.

I. PAUCI sunt, quibus non aliquis affectus, sive vitium aliquod par-

particulare dominetur; ex quo velut ex fonte defectus plerique, quos committunt, vel certè majores promanant. Etiam qui vitam religiosam & moderatam ducunt, non sunt inde exempti. Et hic affectus dominans præcipuum ponit obstaculum ipsorum salutis & perfectioni, quam DEUS intendebat.

II. Permagni interest, ut dominans hæc affectio bene cognoscatur: quia uniuscujusque plurimum refert, ut, si se salvum cupit, illam omni studiò oppugnet; nec enim oppugnari poterit, nisi cognoscatur. Sed perquam difficile est in ejus notitiam pervenire: nisi enim nos in defectus valde notabiles propellat, facilè se ita celat, ut non sentiatur; & si jam profundas in nobis radices egerit, plerumque excæcat, & impedit, ne videamus errores, quibus nos implicuit, aut certè ne satis advertamus ad mala, quæ inde sequuntur.

III. Nullum tempus aptius est cognoscendo dominanti huic vitio, quam quod sacro recessui dāmus. 1. Quia multitudo & molestia negotiorum tunc non ita dissipat animum, & strepentium circa nos creaturarum tumultus non ita obtundit visum & auditum, ut non videamus, & intelligamus affectionum intra nos pugnantium strepitum & perniciosam licentiam. 2. Necessitas, inspiciendi nosmet ipsos, quam sanctum hoc exercitium nobis imponit, & frequentia examina, quibus nos excutimus, facile ostendunt, quo loco maximè debiles, & insidiantium hostium oppugnationi obnoxii sumus. Difficile enim videtur, ut, qui conscientiam suam seriò perscrutatur, & diligenti examine in peccata sua inquirat, quò illa generali Confessione expiet (quæ plerunque hoc tempore fieri solet) non possit præcipuum defectuum suorum fontem detegere. Deinde

de DEUS ipse, ut vim, quam hac à creatis omnibus separatione nobis ipsis inferimus, remuneretur, mentem nostram irradiat, ut vitium, quod nostræ salutis potissimum obicem ponit, deprehendamus.

IV. Quia pauci sunt, qui uno tantum vitio dominante laborent, & qui, factâ inquisitione, non plura detegant, quæ simul omnia, uno impetu, minus fortiter & inutili successu oppugnarentur; ideo consultum omnino est, ut regulas electionis, nuper à nobis explicatas, adhibeamus, quibus unum eligamus, cum quo congrediamur. Securior enim longè & facilius est cum uno hoste pugna, atque certior victoria, quia bellum fortiùs inferitur.

V. Dux igitur vel tres proponendæ sunt periculosiores animi affectiones, quas deprehendisti potentiùs cordi tuo dominari; & exordiô à prima captô, videndum, quinam sint perniciosi illius partus,

tus , quæque mala ex illa oriri possint : quod facile assequeris , si observes , in quas cogitationes , in quæ verba , in quæ opera , in quos defectus te agere soleat , cum respectu DEI & tuorum Superiorum , tum respectu æqualium , inferiorum , & tui ipsius ; omnibus enim tuis actionibus , omnibus cogitationibus & consiliis se immiscet. Oportet insuper explorare , quam in te potestatem jam sibi comparaverit malus iste habitus : quod colligere licebit ex longitudine temporis , quo te infestat , ex frequentia insultuum , ex augmento virium , ex efficacia , aut inutilitate mediolorum , quæ ad illum destruendum applicasti , ex occasionibus , in quibus te abripi passus es , ex consortio illorum , cum quibus vixisti , ex officiis & muneribus , quibus functus es.

VI. Consideranda etiam pericula sunt , in quæ te dominans hæc animi affectio conjicere potest :

non

non in genere tantum, sed reflexa ad te ipsum singulari indagine, & ad tuum temperamentum, ad tuas inclinationes, ad tuam ætatem, ad tuum statum, ad tuum officium, ad occasiones, in quibus te offensæ Divinæ exponunt. Hæc autem pericula facile te eò devolvent, ut aut gratiam Dei perdas, aut curam salutis tuæ negligenter geras, aut Divinæ de tuo profectu dispositioni resistas, aut nunquam ad gradum perfectionis à Deo tibi præfixum enitaris, aut Dei, suæ per te gloriæ procurandæ, consilium eludas.

VII. Facto in hunc modum examine de primo malitioso habitu, aut perniciofa animi affectione, & notatis defectibus, in quos te præcipitat; malis effectibus, quos in te progignit; periculis, quibus te objicit, gressum ad secundam & tertiam perversam affectionem, movebis. Quibus inter se comparatis, facile cognosces, quænam sit
il-

illa, quæ te ad plures majoresque defectus committendos impellit, quæque plura post se mala trahit, & in qua reprimenda majorem tu repugnantiam sentis. Contra hanc tibi vel maximè infurgendum, pugnandumque erit, præsertim si advertas ex illa, velut ex suo fonte, reliqua vitia, quæ in te regnant, profluere.

VIII. Cognita ita dominante passione, accingere te quamprimum debes ad illam omnibus viribus expugnandam, perinde ac si nullam aliam debellandam haberes: quapropter diligenter prospicies de mediis necessariis; quibus fideliter & constanter utaris, cum inde dependeat totius pugnae successus. Duo autem sunt mediolorum genera: alia universalia, particularia alia.

IX. Media generalia sunt, præsentia DEI, meditatio, oratio, sacra lectio, preces jaculatoriæ, examen conscientia, usus Sacramen-

mentorū , opera misericordiæ ,
sui domandi studium. Appellan-
tur generalia , quia ad extirpanda
omnia vitia , & ad comparandas
virtutes omnes sunt idonea. Fiunt
tamen aliquo modo particularia ,
dum ad expugnandum certum vi-
tium , aut acquirendam virtutem
certam applicantur. Sic itaque ac-
cipitur pro sacra lectione aliquis
Tractatus , qui naturam vitii , quod
quis evellere , aut virtutis , quam
quis sibi comparare desiderat , uti
& apta ad hanc inferendam , & il-
lud eradicandum media oculis &
menti probè subjiciat. Eundem
ad scopum diriguntur meditatio-
nes , orationes , preces jaculato-
riæ , piæ aspirationes , omnia bona
opera , omnes corporis afflictatio-
nes , & denique examen conscien-
tiæ , in quo singulariter ad hujus-
modi defectus attenditur , de iis
concepitur dolor magis vivus ac se-
rius , in juncta etiam rigidiorè pæ-
na.

X. Media particularia sunt. 1. Exercitium actuum internorum virtutis, vitio illi, quod expugnare conaris, contrariæ. Ut autem hi actus efficaces fiant, necesse est, eos frequentes & fervidos esse, ac semper dirigi ad extirpationem vitii, quod subactum cupis. 2. Exercitium actuum exteriorum huius ipsius Virtutis. Multum etiam isti profunt ad exercendam cum facilitate virtutem; quia violentia ipsa, quam in illorum exercitio nobis inferimus, attrahit necessariam nobis DEI gratiam. 3. Exacta notitia vitii, quod invadimus, & virtutis oppositæ. Hæc notitia acquiritur ex lectione boni Auctoris, qui de illo tractat, & consideratione illorum, quæ in hoc conflictu accidere solent. 4. Cura magna prævidendi tempore matutino occasiones omnes, quæ nobis occurrere, & causa lapsus esse possunt, ut ita prævenire valeamus. 5. Fidele & diligens studium faciendi

exa-

examen particulare eo modo ,
quem in secunda Consideratione
explicavimus.

XI. Unum ex præstantissimis
motivis particularibus est , ut quis
quot mensibus diem seligat , quo
statum suum internū examinet , &
videat , quem progressum hauserit
in oppugnatione vitii , quod supe-
rare , & exercitio virtutis , quam sibi
conciliare intendit. En metho-
dum , quæ observari poterit. 1. Ve-
speri præparabis te visitando SS.
Sacramentum , & exercendo ali-
quem Pœnitentiæ actum. 2. Manè
meditaberis de virtute , quam asse-
qui cupis , aut quæ vitio , quod op-
primere cogitas , maximè repu-
gnat ; & in hac ipsa meditatione
recoles breviter motiva præcipua ,
quæ te impellere poterunt ad fugi-
endum hoc vitium , aut exercen-
dam hanc virtutem , & vel maximè
ad obedientiam præstandam in spi-
rationibus Divinis , quas in exer-
citio hujus virtutis DEUS immittit ,
ut

ut nos magis magisque animet.

XII. Post meditationem una alterave horâ scrutaberis cor tuum, & videbis 1. Utrum fervor ille, quo hanc pugnam auspicatus es, non nihil intepuerit: an verò antiquum desiderium, acquirendæ hujus virtutis adhuc in te sentias; cum ab efficacia hujus desiderii totius conflictûs dependeat successus. 2. Examinabis te primò, qua fidelitate usus sis mediis generalibus, percurrendo unum post alterum: deinde quomodo adhibueris media particularia, præcipuè examen particulare, & exercitium actuum tam internorum quàm externorum: denique indagabis in defectus principales, quos commisisti, quosque annotare debuisti, & quanta facilitate in illos prolapsus sis. 3. Unam hebdomadam comparabis cum altera, ut de tuo progressu ferre judicium possis. 4. Si te profecisse advertes, gratias ages DEO, & te ipsum hoc profe-

Et

Et
vo
li
Q
te
tib
dit
ni
ip
bis
tio
lo
vo
pu
cra
ps
un
fir

Ex

De

etu excitabis, ut majori non fer-
 vore progrediaris, sequendo fide-
 liter DEI gratiam, quæ te urget. 5.
 Quod si deprehendas, retrocessisse
 te, non despondebis animum, sed
 tibi, tuæque industriæ, & mediis
 diffides, & coniecta in DEUM om-
 ni fiducia, debita cum humilitate
 ipsius gratiam instanter implora-
 bis, & in originem hujus cuncta-
 tionis inquires, ut tempestivè ma-
 lo mederi possis. Tum novo fer-
 vore, perinde ac si nunc inciperes,
 pugnam restaurabis, & in SS. Sa-
 cramento adorabis Dominum, i-
 psùmque precaberis, ut pium tu-
 um propositum approbet, & con-
 firmet.

LECTIO

Pro Octavo Die.

Ex S. Script. Cap. XLII. Isa. & Cap. III.
 ad Coloss.

De Imit. Christi. Cap. IX. & XIX. Lib. III.
 Ex

Ex Duce Peccat. Lud. Granat. Cap. XVI. &
XVII. Lib. III.

Ex P. Rodriq. Cap. XI. Tract. III. Part. I.
Cap. XI. & XII. Tract. de Fraternali
Charit. Part. I. & Cap. X. Tract. I.
Part. III.

DIES